

REPORTATGE

El Nadal dels altres granollerins

Granollers ha estat una ciutat d'acollida per a moltes persones que volien viure un present i un futur millors. Ho va ser en les dècades entre 1950 i 1970 amb la immigració procedent en gran manera d'Andalusia i d'Extremadura. Ara la nostra ciutat viu un procés similar però amb homes i dones que provenen d'altres terres: el Marroc, Bolívia, el Senegal, l'Equador, Gàmbia i l'Argentina són els països que aporten més població nouvinguda a Granollers. Hem volgut conèixer amb alguns d'aquests immigrants com viuen les festes de Nadal, quins costums mantenen del seu país i quins han conegut a casa nostra.

L'Aïssatou i la Fathia han conegut pels seus fills les tradicions pròpies del Nadal i Reis a Catalunya

Més de dues mil persones d'origen marroquí estan empadronades a Granollers. És el col·lectiu més important de persones nouvingudes que ha escollit la nostra ciutat per viure. El Marroc és un país de majoria musulmana i, per tant, el Nadal no se celebra. Així ens ho explica Fatiha El Mouali, originària de Tànger i que fa 7 anys que és a Catalunya: "Creiem en Jesús però no en celebrem ni el naixement ni la mort. Intentem seguir el que han fet de bo els profetes, no tant celebrar les efemèrides". No obstant això, enguany durant el mes de desembre els marroquins tenen una cita molt destacada, la festa del xai, que s'ensopega cada any en un dia diferent, ja que els musulmans segueixen el seu propi calendari basat en els cicles de la lluna. Aquesta festa commemora la gesta d'Abraham a qui Déu va ordenar de sacrificar el seu fill i en el darrer moment l'arcàngel Gabriel li va enviar un be per matar-lo en el seu lloc. Una festa que se celebra en família, compartint un xai i que, segons la Fatiha, alguns "no en saben l'origen religiós". Les influències estrangeres també han arribat al Marroc. Així ho confirma la Fatiha en el seu darrer viatge a Tànger on va poder comprovar com els principals carrers d'aquesta ciutat tenien llums de Nadal, avets engalanats a les portes de les botigues i pares Noël. Algunes famílies marroquines també celebren el 31 de desembre, tal vegada sense tantes estridències, de manera íntima i s'aprofita per valorar com ha anat l'any. La Fathia que té tres fills, dos dels quals nascuts a Granollers,

viu amb naturalitat les tradicions catalanes que li transmeten els seus fills i alhora voldria que li n'expliquessin el sentit: "Ens demanen integració, però sovint som nosaltres els qui anem al darrere de saber el sentit de les coses perquè ningú t'explica les tradicions. Quan al principi de ser a Catalunya em parlaven dels Reis, pensava que es referien als Reis d'Espanya".

La Tabaski i el Tamkharit

L'Aïssatou Soumboundou procedeix de Velingara, un poble d'uns 30.000 habitants de l'est del Senegal, també de majoria islàmica. Com els marroquins celebren la festa del xai anomenada pels pobles de l'oest de l'Àfrica, la Tabaski.

La segona festa en importància per als senegalesos és el Tamkharit que marca el principi de l'any musulmà. És una festa essencialment cultural, similar al nostre Carnaval, que té lloc de nit i que s'inspira en les pràctiques del profeta Mohamed. Els nois es disfressen de noies i les noies de nois, i tots fan la ronda per les cases demanant aliments o diners. Es cuina un plat propi d'aquesta festa anomenat en wolof "céré bassi saleté", fet a base de cuscús de mill, boletes de carn, panses i mongetes seques. Es sacrifica el bou i cada família pren una part per preparar un bon cuscús. Aquest àpat es distribueix entre els veïns i amics i s'ha de preparar al més aviat possible perquè el primer que el menja és el primer

Marroquins i senegalesos celebren la festa del xai en dates molt properes al nostre Nadal

que rebrà els beneficis de Déu. Segons el costum, el qui no aconsegueixi quedar tip durant aquest àpat no ho estarà mai en tot l'any que comença.

L'Aissatou fa dos anys que col·labora amb la cavalcada de Reis de Granollers buscant patges per al Rei Baltasar, tasca que assegura que "em fa amb molta il·lusió" i que considera una manera d'integrar-se.

Un Nadal amb calor i barbacoa

La família Danieluk-Borget són un clar exemple de mestissatge. Carlos Matías Danieluk és de la província de Misiones i Nidia Zulma Borget de Corrientes, a la vessant nord-est de l'Argentina. Per les venes del Carlos discorre sang ucraïnesa, polonesa, italiana, gallega i també catalana procedent d'una àvia de cognom March que li va transmetre l'amor per Barcelona. "Realment no puc dir d'on vinc", conclou el Carlos.

El Nadal a l'Argentina se celebra en família però des que són a Granollers també amb amics, però "amb nostàlgia i melangia", apunta la Nidia. Afirmen que no són comparables el Nadal de l'Argentina i el d'aquí. "A l'Argentina celebrar el Nadal amb calor vol dir que surts de casa, fas carn a la brasa, menges fora i cada vegada s'hi va sumant més gent. A la matinada continua la festa bevent xampany argentí o francès. De fet sembla més una festa com la de Sant Joan a Catalunya, perquè també s'hi tiren focs artificials". A Granollers, com que no

La família Danieluk-Borget explica que el Nadal a l'Argentina s'assembla a la celebració de Sant Joan a Catalunya

A l'Argentina la celebració del Nadal s'assembla a la de Sant Joan a Catalunya. A Rússia desperta la pràctica religiosa després d'anys de prohibició

disposen d'espai per fer una barbacoa, couen la carn al forn. Com que l'Argentina és un país amb majoria de catòlics, els creients van a la missa del gall, es fan pessebres vivents i també es posa l'arbre de Nadal. La mainada rep els regals de mans del pare Noèl o dels Reis "però d'una manera més limitada", assegura el Carlos, que critica la proliferació de publicitat per incitar els més petits. "A l'Argentina es valora més el fet que la gent es pugui reunir, preval més l'esperit nadalenc", assegura. L'entrada de l'any nou es celebra a l'Argentina en família i és tradicional portar roba interior rosa, no pas vermella. Cada cop és més habitual menjar-se els 12 raïms amb les campanades, costum importat de la gran comunitat espanyola que viu a l'Argentina.

El Carlos i la Nidia veuen del tot normal que les seves filles coneguin les tradicions catalanes perquè "tot el que sigui aprendre una cultura diferent és benvingut".

La pràctica religiosa retorna amb força

Romanesos i russos són les principals comunitats de l'est d'Europa que s'han establert a Granollers. Alevtina Pretichenko hi viu des de fa 6 anys amb el seu fill de 5. Aquesta dona, que va estudiar filologia russa, és originària de Stavropol un ciutat d'uns 350.000 habitants del sud-oest de Rússia. La major part de la població russa segueix l'església catòlica ortodoxa, però també hi ha molts catòlics romans com l'Alevtina mateixa i, fins i tot, luterans. Aquesta eclosió de la religió es deu, segons l'Alevtina, al fet que "durant 70 anys la religió estava prohibida al meu país perquè imperava la filosofia marxista leninista que proclamava l'ateisme". Com és habitual, totes les comunitats reserven les millors menges per a aquestes dates "tot i les mancances econòmiques". Els ortodoxos cuinen un plat similar a unes farinetes d'arròs ensucrades amb fruita seca que s'ofereix en una tassa, com a símbol de donar-se als altres.

També segueixen la tradició de posar l'arbre de Nadal, extret del bosc, i deixar els regals als seus peus. Com és habitual a molts països, el president rus, Vladimir Putin, felicita la festa als seus compatriotes. "Tots els canals emeten el missatge del president, així que la única manera d'escapar-se'n és apagant la tele", explica l'Alevtina. Aquella nit les persones amb més possibilitats mengen garrí i la resta de les famílies, oca. Els russos segueixen el ritual de començar l'any amb les 12 campanades mentre beuen xampany rus. Alguns fins i tot mengen els 12 grans de raïm ja que, de mica en mica, moltes tradicions d'altres indrets estan penetrant en el país.

Nadal i Reis a Granollers

Granollers presenta un ampli programa d'activitats per a aquestes festes de Nadal i Reis. La ciutat torna a acollir els esdeveniments propis de l'època: l'enllumenat nadalenc als carrers, les fires i els mercats, enguany amb nova ubicació. Quatre places, Porxada, Perpinyà, Can Trullàs i les Olles, seran seu de les tradicionals parades ambulants d'elements per a aquests dies. Es substitueix l'emplaçament de la plaça de Maluquer i Salvador per una nova ubicació, la plaça de Can Trullàs. La pista de gel i el Parc Infantil de Nadal (PIN) tornaran a ser punts de trobada per a infants, joves i grans.

© TONI TORRILLAS

El CEIP Pereanton, escenari del pessebre de l'Ajuntament

Seguint la línia marcada fa més d'una dècada, el pessebre que es pot visitar a l'entrada de l'Ajuntament reproduirà un edifici catalogat de la ciutat: enguany el CEIP Pereanton, del carrer d'Espí i Grau, núm. 3. Es tracta d'una construcció projectada per l'arquitecte Jeroni Martorell i Terrats que data de 1918 i que el caracteritza una façana amb elements propis de l'arquitectura noucentista. Aquest edifici acull des del seus orígens una escola pública on actualment cursen Infantil i Primària 175 alumnes. Es tracta d'una de les escoles amb més història de Granollers.

Illa de vianants i aparcaments de la ciutat

L'illa de vianants s'implantarà de manera continuada durant aquestes festes des del dijous 13 de desembre fins diumenge 6 de gener. Mentre funcioni l'illa de vianants, s'habilitaran les zones blaves del carrer de Joan Prim i les del carrer de Torras i Bages, en aquest darrer cas només els dissabtes. A l'entorn del centre de la ciutat hi ha més de 900 places de zona blava, que seran gratuïtes diumenges i festius, i de pagament de dilluns a dissabte. D'altra banda els conductors poden utilitzar

els sis aparcaments municipals de superfície gratuïts amb un total de 1.600 places. Els aparcaments són: la Bòbila (500 places), Carles Riba (150 places), Ramon Llull (450 places), Conca del Besòs (250 places), Passeig Fluvià (150 places), antiga pista d'handbol, entre els carrers de Tetuan i J.E. Dunant (88 places). També es pot optar per deixar el cotxe als pàrquings de pagament: El Sot, avinguda del Parc i c. d'Agustí Vinyamata (700 places); Sant Carles, Sant Jaume i Pompeu Fabra, (200 places); Granollers Centre, c. Orient i c. Quevedo (230 places); Corona, c. Palaudàries i c. Sant Josep de Calassanç (140 places); Teatre, c. Rafael Casanova i c. Ponent, (250 places); Can Trullàs, c. Princesa i c. Sant Jaume, (100 places); i Atenea Colom, entrada pel pg. de Colom (130 places).

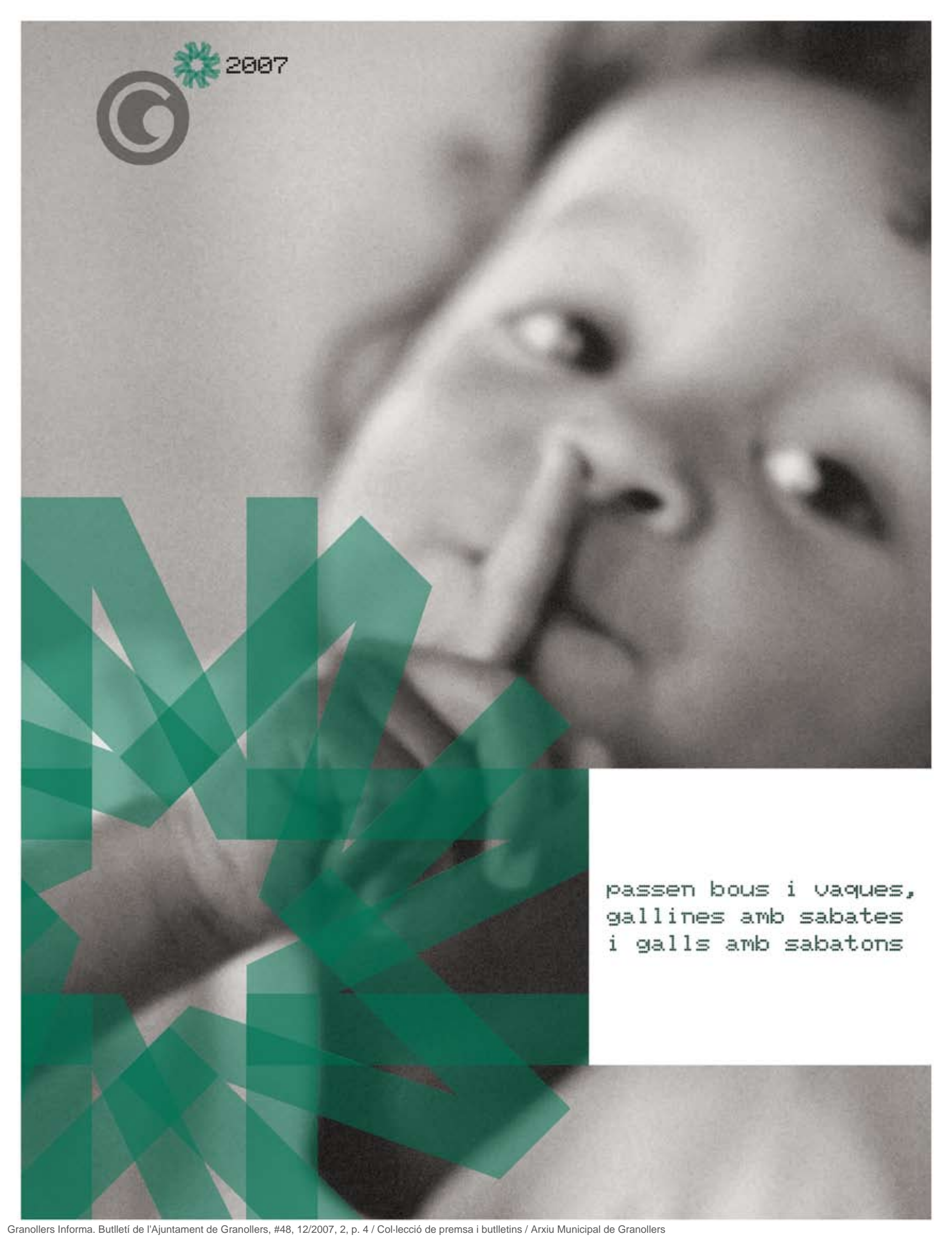
Noves tanques a la pista de gel

Els aficionats a patinar podran fer-ho, de nou, durant aquestes festes a la plaça de Barangé. La pista de gel tindrà les mateixes dimensions que en l'anterior campanya de Nadal, 450 m², però comptarà, al voltant, amb noves tanques, transparents. S'hi podrà patinar des del 6 de desembre i fins al 6 de gener. L'horari habitual serà d'11 a 21.30 hores, a excepció dels dies: 24 i 31 de desembre, que es tancarà a les 20

h; 25 i 26 de desembre, que estarà tancada entre les 13 i les 16 hores, i 1 de gener, que estarà oberta a partir de les 12 h. Els preus seran de 7 euros l'hora i 4 euros la mitja hora de patinatge. Per a grups de cinc o més persones i per a famílies que hi vagin a patinar juntes (mínim, tres persones), el preu serà de 6 euros l'hora. Les escoles que hi estiguin interessades han de trucar a Granollers Mercat (93 861 13 90) per fer la corresponent reserva. El dia 15 de desembre, a partir de les 17.30 h, aquesta pista acollirà la *Festa de benPinguda del Pingui*, que organitza l'associació PINGRA, amb la col·laboració de l'Ajuntament i Granollers Mercat. Hi actuarà el Tramvia Blanc i s'acompanyarà de xocolatada. Aquest any, la pista de gel tornarà a tenir servei de bar i cabines de lavabos, amb adaptació per a persones amb discapacitat.

Horari OAC i recollida d'escombraries

Amb motiu de les festes de Nadal i Reis l'Oficina d'Atenció al Ciutadà obrirà en el seu horari habitual de 8.30 a 19 h, de dilluns a dijous, i divendres, de 8.30 a 14 hores. Excepcionalment, els dies 24 i 31 de gener l'OAC tancarà a les 15 hores. Els dies 24 i 31 de desembre s'avança la recollida d'escombraries, a partir de les 16 h.

passen bous i vaques,
gallines amb sabates
i galls amb sabatons

DEL 3 DE DESEMBRE AL 5 DE GENER

Repartiment de butlletes de la cistella de Nadal amb productes de Granollers Comerç de Dalt

Establiments associats a Granollers Comerç de Dalt
Organitza: Granollers Comerç de Dalt

**Pessebre de l'Ajuntament.
Reproducció del CEIP Pereanton**

Vestíbul de l'Ajuntament. Plaça de la Porxada, 6
Obert també dissabtes de 10 a 13 h i de 18 a 20 h
Realització: Taller Sarandaca
Organitza: Ajuntament de Granollers

DEL 6 DE DESEMBRE AL 6 DE GENER

Pista de gel

Plaça Barangé, d'11 a 21.30 h
Els dies 24 i 31 de desembre la pista tancarà a les 20 h.
El dia de Nadal i de Sant Esteve la pista romandrà tancada entre les 13 i les 16 h.
El dia 1 de gener la pista obrirà portes a les 12 del migdia.
Preus: 1 hora, 7 euros i 1/2 hora, 4 euros.
Per a grups de 5 o més persones i per a famílies que vagin a patinar juntes (mínim tres persones): 6 euros.
Organitza: Ajuntament de Granollers i Granollers Mercat

DEL 10 DE DESEMBRE AL 4 DE GENER

Joc «Un Nadal de regal»

Botigues associades a Gran Centre Granollers
Organitza: Gran Centre Granollers

DIES 12, 13 I 14 DE DESEMBRE

Visita del patge Gregori a les escoles, matí i tarda

Organitza: Ajuntament de Granollers

DEL 20 DE DESEMBRE AL 24 DE FEBRER

**Exposició «Game Over. Tres mestres del videojoc»,
produïda per l'Obra Social Caixa Sabadell**

Museu de Granollers, de dimarts a divendres, de 17.30 a 20.30 h, els dissabtes i festius de 18 a 21 h, els diumenges d'11.30 a 13.30 h i de 18 a 21 h.

DEL 22 DE DESEMBRE AL 4 DE GENER

Tren de Nadal

Illa de vianants, de 10 a 13 h i de 17 a 21 h
Organitza: Gran Centre Granollers

DIES 27, 28 I 29 DE DESEMBRE

Parc Infantil de Nadal (PINGRA)

Palau d'Esports, de 10 a 14 h i de 16 a 20 h
Preu: entrada 4 hores, matí o tarda: 5 euros. 1 dia: 8 euros
Abonament tres dies: 20 euros. Famílies nombroses: 25% de descompte.
Per l'entrada de 4 hores, una hora gratuïta de patinatge; per l'entrada d'un dia, dues hores gratuïtes. Comprant l'abonament, sis hores gratuïtes de patinatge.
Organitza: Associació Ciutadana pel Parc Infantil de Nadal de Granollers
Col·labora: Ajuntament de Granollers i Diputació de Barcelona
Suport: Reckitt Benkiser, «La Mútua», Caixa Penedès, LU, El 9 Nou, Badia, Circuit de Catalunya, RAPU, Sagalés i Llorens gmr

DISSABTE 29, DIUMENGE 30 DE DESEMBRE I DIMARTS 1 DE GENER

Els Pastorets de Josep M. Folch i Torres

Teatre Auditori de Granollers, a les 18.30 h
Preu: de 5 a 15 euros
Organitza: Amics dels Pastorets i Teatre Auditori de Granollers

DIES 2, 3 I 4 DE GENER

Taller de fanalets

Plaça de la Porxada, de 10 a 13.30 h i de 17 a 20.30 h
Organitza: Ajuntament de Granollers
Patrocina: Estabanell Energia

Visita del patge Gregori als barris

Diversos espais, matí i tarda
Organitza: Ajuntament de Granollers

activitats puntuals

DIVENDRES, 14 DE DESEMBRE

Festa de Nadal al Centre Cívic Can Bassa

Plaça Joan Oliver, 1, a les 18 h

Organitza: Xarxa de Centres Cívics de Granollers

DISSABTE, 15 DE DESEMBRE

Les delícies de Nadal. Degustació del brou de Nadal

Plaça de les Olles, tot el dia

Organitza: AV Granollers Centre

Festa de benPinguda del Pinguai

Plaça de Barangé, a les 17.30 h

Organitza: PINGRA

Col·labora: Ajuntament de Granollers i Granollers Mercat

Cantada de nadales pels carrers de Granollers

Lloc de trobada: carrer Espí i Grau, a les 18 h

Organitza: Ajuntament de Granollers

Col·labora: AMPAS de les escoles de Granollers

Concert del grup Arbre de Cabra. Música popular i tradicional nadalenca

Centre de Cultura Popular i Tradicional La Troca. Sala

L'Aplegador, a les 20 h

Entrada gratuïta

DIUMENGE, 16 DE DESEMBRE

Concert de Nadal

Teatre Auditori de Granollers, a les 19 h

Preu: 6 euros. Venda d'entrades al telèfon 93 870 75 05

Organitza: Societat Coral Amics de la Unió

DILLUNS, 17 DE DESEMBRE

Festa de Nadal al Centre Cívic Jaume Oller

Carrer de la Mare de Déu de Montserrat, 47, a les 18.30 h

Organitza: Xarxa de Centres Cívics de Granollers

DIMARTS, 18 DE DESEMBRE

Festa de Nadal al Centre Cívic Can Gili

Camí Vell de Lliçà d'Amunt, s/n, a les 18.30 h

Organitza: Xarxa de Centres Cívics de Granollers

DIJOUS, 20 DE DESEMBRE

Festa Nadalenca al Centre Cívic Nord

Carrer Lledoner, 6, a les 17.30 h

Organitza: Xarxa de Centres Cívics de Granollers

DIVENDRES, 21 DE DESEMBRE

Festa de Nadal

Mostra dels tallers joves de l'últim trimestre i berenar, a les 18 h

Equipament juvenil Gra. Carrer Corró, 49

DISSABTE, 22 DE DESEMBRE

Polar Express. Cinema familiar

Biblioteca Roca Umbert

Carrer Prat de la Riba, 77, a les 17 h

Entrada gratuïta. Aforament limitat

Cagada del Tió al Centre Cívic Can Bassa

Plaça Joan Oliver, 1, a les 17 h

Organitza: AV Can Bassa

Activitat nadalenca al Centre Cívic Palou

Passeig del Doctor Fàbregas, s/n, a les 18 h

Organitza: Esplai Guai de Palou

Jazzjoguina

Jove Big Band Escola Combo

Sala Francesc Tarafa, carrer Corró, 47, a les 20.30 h

Preu: 10 euros o una juguina en bon estat

Venda 1 hora abans de l'espectacle a la mateixa Sala Tarafa

Organitza: Granollers a Escena

DILLUNS, 24 DE DESEMBRE

Missa del gall

Parròquia de Sant Esteve, a les 24 h

DIMARTS, 25 DE DESEMBRE

Missa de Nadal

Parròquia de Sant Esteve, a les 9, 11 (castellà), 12 i 20 h

DIMECRES, 26 DE DESEMBRE

Missa major de Sant Esteve i benedicció de l'orgue

Parròquia de Sant Esteve, a les 12 h

Els primers sons del nou orgue Josep M. Ruera

Parròquia de Sant Esteve, a les 18.30 h

DIUMENGE, 30 DE DESEMBRE

Proclamació de l'Home dels Nassos 2007

Centre de Cultura Popular i Tradicional La Troca, a les 20 h
Carrer d'Enric Prat de la Riba, 77

Organitza: Blaus i Comissió dels Nassos

DILLUNS, 31 DE DESEMBRE

Cap d'any al Centre Cívic Can Bassa

Plaça Joan Oliver, 1

Organitza: AV Can Bassa

DIMARTS, 1 DE GENER

«Las migas» de Nadal al bar del Centre Cívic Can Gili

Camí Vell de Lliçà d'Amunt, s/n, a les 4.30 h

Organitza: Bar del Centre Cívic Can Gili

DIVENDRES, 4 DE GENER

Patge reial i recollida de butlletes del joc

Plaça de Maluquer i Salvador, de 16.30 a 20 h

Organitza: Gran Centre Granollers

Sorteig del joc de Nadal

Plaça de Maluquer i Salvador, a les 20 h

Organitza: Gran Centre Granollers

DISSABTE, 5 DE GENER

Arribada de la comitiva de S.M. els Reis d'Orient

Lliurament de les claus de la ciutat i cantada de nades, a càrrec de la Coral Infantil Art-9

Plaça de la Pau, barri del Congost, a les 17 h

Organitza: Ajuntament de Granollers

Patrocini: «la Caixa», Vivers de Cardedeu i Volkswagen Prades

Inici de la cavalcada de S.M. els Reis d'Orient

Plaça de la Pau, barri del Congost, a les 17.30 h

Recorregut: c. Maria Palau, av. de l'Estació del Nord, pl. de la Constitució, c. Roger de Flor, c. Prat de la Riba, c. Alfons IV, pl. de la Corona, c. Anselm Clavé, c. Joan Prim, c. Ramon Llull, c. Rafael Casanova, c. Torras i Bages, c. Balmes, c. del Rec, pl. de la Caserna, c. de Santa Anna, pl. de les Olles i pl. de la Porxada.

Organitza: Ajuntament de Granollers

Patrocini: «la Caixa», Vivers de Cardedeu i Volkswagen Prades

Cavalcada de Reis al barri de Can Bassa

Plaça Joan Oliver, 1, a les 18 h

Organitza: AV Can Bassa

Recepció de S.M. els Reis d'Orient

Plaça de la Porxada, a les 20 h

Organitza: Ajuntament de Granollers

Nota: En cas de pluja l'acte es farà al Teatre Auditori de Granollers

fires i mercats

DEL 30 DE NOVEMBRE AL 24 DE DESEMBRE

Fira d'ornamentació de Nadal

Plaça de la Porxada

Fira d'arbres de Nadal

Plaça Perpinyà

DEL 12 DE DESEMBRE AL 6 DE GENER

Fira mercat de Nadal i Reis

Plaça de la Porxada

DEL 14 DE DESEMBRE AL 5 DE GENER

Fira mercat de Nadal

Plaça de Can Trullàs

DEL 16 DE DESEMBRE AL 5 DE GENER

Fira mercat de Nadal

Plaça de les Olles

esports

DIUMENGE, 16 DE DESEMBRE

41 Cros Internacional Ciutat de Granollers

Sortida: Pistes d'atletisme, a partir de les 9.30 h

Organitza: Club Atlètic Granollers

VI Festival de Nadal de patinatge artístic

Pavelló Municipal, a les 18 h

Organitza: Associació Patinatge Artístic Granollers

Col·labora: Ajuntament de Granollers

DISSABTE, 22 DE DESEMBRE

Festival de Nadal de natació sincronitzada

Piscina Municipal, a les 12 h

Organitza: Club Natació Granollers

DEL 27 AL 29 DE DESEMBRE

Torneig comarcal de futbol base

Camp de futbol Ponent, a les 11 h

Organitza: Club de futbol Ponent

Col·labora: Ajuntament de Granollers

DEL 27 DE DESEMBRE AL 5 DE GENER

XII Torneig juvenil nadalenc

Pistes municipals de tennis, a les 9 h

Organitza: Club de tennis Granollers

Col·labora: Ajuntament de Granollers

DIVENDRES, 28 DE DESEMBRE

Torneig Argenta de minibàsquet

Pavelló del carrer Girona, a les 16 h

Organitza: Club Bàsquet Granollers

Col·labora: Ajuntament de Granollers

DISSABTE, 29 DE DESEMBRE

Torneig Argenta de minibàsquet

Pavelló del carrer Girona, a les 9 h

Organitza: Club Bàsquet Granollers

Col·labora: Ajuntament de Granollers

venda d'entrades

Teatre Auditori de Granollers

Venda anticipada a les taquilles del teatre, dimecres, dijous i divendres, de 18 a 21 h, i dues hores abans de l'espectacle.

Telèfon 93 840 51 21.

Venda d'entrades les 24 h al Telentrada de la Caixa de Catalunya, telèfon 902 10 12 12 i a www.telentrada.com

ENTREVISTA A

Frederic Malàs

© PERE GORNELLAS

Frederic Malàs és un organitzador habitual de molts dels actes que es fan a Granollers durant l'any: l'enterrament de la sardina, la Fira de les Herbes de Maig, la festa del vi, la castanyada, el brou de Nadal... Aquest compromís social no li ve pas d'ara. Durant el franquisme ja s'implicava en la denúncia de la manca de llibertats i la defensa dels represaliats per la dictadura. El bombardeig de casa seva, les idees de la família, les coneixences durant la mili van forjar la seva personalitat combativa. Avui continua al peu del canó dins l'associació de veïns de Granollers Centre, l'Ateneu, i l'Associació de Comerciants del Rec al Roc. Aquest incansable activista, que prefereix estar darrera la trinxera, està convençut que els actes dels quals forma part tiren endavant perquè són molts els qui hi participen.

Vau néixer a Granollers en plena postguerra i en una dia assenyalat.

Vaig néixer el 26 de març de 1941, a la plaça de les Olles, mentre entrava a la nostra ciutat la primera missió clerical per convertir les ordes "rojas" que havien estat molt famoses a Granollers.

Com van ser els anys d'estudiant?

Vaig estudiar un any o dos a l'escola del senyor Muntanya al carrer del Príncep de Viana. Després vaig continuar estudis als escolapis fins a 4t de batxillerat i més tard a l'escola municipal del carrer de Corró. Després vaig fer el preunivesitari a Barcelona i va morir el meu pare. Vaig fer el peritatge industrial mentre treballava i, per aquest motiu, i pel fet que estava embolicat amb moltes altres coses lligades a l'Acció Catòlica, els estudis es van perllongar molt temps. També ajudava la meua mare a la botiga familiar. Vaig acabar el peritatge després de fer la mili. Als 27 anys vaig anar a fer-la al desert del Sàhara, on em vaig passar 15 mesos. Era 1966-67 i hi havia hagut les primeres revoltes importants d'estudiants i van castigar tots els estudiants d'esquerres que s'havien manifestat enviant-los al Sàhara. Va començar a arribar-hi gent com Oriol Arau, advocat de Salvador Puig Antich, Antoni Farrés, exalcalde de Sabadell, Paco Fernández Buey, filòsof i assagista que va militar en el PSUC, i dintre de tot la mili es va convertir en una experiència enriquidora.

Aquestes coneixences van ser claus perquè s'impliqués més en la resistència antifranquista?

Una mica sí, tot i que jo ja estava molt implicat amb Acció

Catòlica, encara que jo no hi surto enlloc perquè tenia una perspectiva diferent que no lligava amb els preceptes de l'església de l'època. Quan vaig acabar el peritatge industrial vaig començar psicologia, i també treballava. El segon any de psicologia ja estava dins del moviment dels estudiants. Vaig estar a Acció Comunista, un partit d'extrema esquerra, que després va desaparèixer; estava dins del comitè d'empresa de Fecca; ajudant els presos represaliats pel franquisme, dins del moviment de la solidaritat. I també vaig ser present quan Xirinacs va començar la primera vaga de fam a Montserrat.

Casa seva va ser un lloc habitual de reunió en temps difícils...

Casa meua, La Gralla i els voltants de casa. En l'època en què jo col·laborava amb Acció Catòlica no em podien controlar el telèfon perquè no en tenia però sí que m'havien obert la correspondència i jo em plantava a Correus a queixar-me del que m'havien fet. Una de les vegades que em van obrir la correspondència eren uns evangelis de Montserrat, es veu que es pensaven que era un llibre de Mao. Jo no em quedava a casa, sortia i donava la cara. A vegades també havien posat algun aparador a La Gralla amb tots els llibres de la República... I si passava alguna cosa es feia un comitè de crisi i anàvem a casa del Pere Canal o del Josep Verde i ells ja es movien i ens sentíem emparats. Tampoc havia anat a posar bombes, podies penjar una pancarta, anar a una "mani", hi ha gent que s'exposava més que jo.

A finals dels 70 també s'implica amb Ràdio Maduixa, una emissora il·legal que emetia des de llocs diferents.

El brou de Nadal va costar d'arrencar. La gent gran relacionava aquest acte amb l'olla dels pobres que es feia abans de la guerra per a la gent necessitada

Durant la mili Frederic Malàs va contactar amb estudiants d'esquerres que havien estat castigats al Sàhara com l'advocat de Puig Antich o Antoni Farrés, exalcalde de Sabadell

S'havien fet sessions de Ràdio Maduixa des de casa nostra i des de casa d'altra gent. No va ser una iniciativa meua, ens ho vam trobar sobre la marxa. L'aventura va durar un parell d'anys. Una de les últimes emissions, que ja no va ser clandestina, es va fer on és ara la Biblioteca de Can Pedrals, per una Festa Major. En una altra ocasió vam fer un programa amb Jaume Maspons, Miquel Blancher, Miquel Colomé, la Tuni i jo, perquè l'Ajuntament volia tirar a terra l'edifici del Pereanton, per obrir una avinguda i fer una gran plaça. Vam entrevistar l'arquitecte, l'alcalde... i al final el projecte no es va dur a terme.

Què és el que us ha mogut a estar sempre vinculat al món associatiu?

El germà de la meua mare va ser l'últim alcalde republicà de Granollers, Pere Iglesias. Sempre em deien: "no et fiquis en política, sempre penseu per als altres i no per a vosaltres, que et passarà alguna cosa". Era la por, que hi era, i era real. Però per altra banda, a casa va caure una o dues bombes pel bombardeig i tot l'edifici, a la plaça de les Olles, es va ensorrar. La guerra, malgrat que se'n parlava poc era present. Varen marxar a França la família de la mare mentre que a la banda del meu pare eren més conservadors.

Amb l'arribada de la democràcia continua sent actiu en diverses entitats.

Estic implicat amb La Fira de les Herbes de Maig, que ja ha celebrat 25 edicions, i que l'organitza l'Associació de Veïns Granollers Centre, que va ser la segona associació de veïns de Granollers, sorgida d'una anterior que anava de la via a la riera. També fa molts anys que fem la castanyada amb la mateixa associació de veïns. Cronològicament després va ser la relació amb l'Ateneu.

Com va sorgir la idea de fer un brou per Nadal?

Per allà als anys 80 Quico Bellavista, Jaume Pujal i d'altres, van sortir un Nadal amb un carro de pagès pel carrer, anaven vestits amb draps i demanaven coses per fer un caldo, era una mica esperpèntic. Llavors vam donar voltes a aquest tema i vam decidir de fer un caldo. Primer la gent ens mirava molt malament i no venia; sobretot la gent gran havia lligat el fet que, abans de la guerra, per Carnaval, es feia l'olla dels pobres, per als més necessitats. Suposo que dins l'imaginari quedava això. Els dos primers anys va costar molt i després ja es va donar el tomb i ja va quedar com una cosa festiva. Alguns dels organitzadors es van anar cansant i ara ho fem conjuntament l'Associació de Veïns Granollers Centre, l'Associació de Comerciants Del Rec al Roc i la Fira d'artesans. Últimament servim 5000 gots de brou tot el dia. També preparem unes olles per a les associacions de mares i pares de les escoles que surten a cantar pels carrers.

Malàs, a l'esquerra, en la manifestació per l'amnistia l'any 1977

Té algun secret aquest brou?

Aquest brou es va iniciar amb Pep Salsetes i l'hem anat variant. El primer potser va sortir molt gras, perquè estàvem imbuïts per això que ens calien greixos i vitamines i que feia fred i ara l'hem anat fent més lleuger, amb més verdures, però no té cap secret, que sigui equilibrat de verdures, llegums i carn. El problema és que n'hem de treure molt i, de vegades, no està prou fet.

© TONI TORRILLAS

Els grups municipals opinen

Aprofita ara que ERC no governa!

ERC

Ara fa pocs dies les màquines van obrir els budells de la plaça de Salvador i Maluquer, fent un forat que deixava veure l'entrada al refugi de Can Sínia, colgat poc després d'acabada la Guerra Civil. Per fi, es destapava –no pas es descobria– un dels refugis antiaeris identificats a la ciutat força anys enrere pels historiadors que han treballat els episodis més foscos de la història recent, i que es conservava viu encara en la memòria de tanta gent que l'hagué de fer servir.

Estem contents, ben cert. Les primeres passes per sota terra desvetllen un refugi molt millor del que esperàvem trobar i això és una molt bona notícia, per a la història de Granollers.

Estem contents perquè sembla que finalment, ara que ERC ja no és a govern, han sortit els diners per fer possible allò que, com a esquerra, ens havíem passat molt temps demanant mentre hi érem: la recuperació del patrimoni arquitectònic de la Guerra Civil a Granollers.

Estem contents perquè el nostre desig és veure créixer els projectes de la ciutat, com és ara la recuperació dels refugis, lligada al Centre de Cultura per la Pau i a la mediació comunitària, com a projectes que poden esdevenir bandera per a Granollers.

Estem contents perquè veiem com el PSC s'apodera de les propostes que només eren al nostre programa de govern, com ara *l'obertura dels refugis a la ciutadania i la conversió del refugi de Can Sínia en centre d'interpretació de la història recent de la ciutat*, per tal de portar a terme actuacions que després lluiran com a pròpies.

I estem contents perquè entenem que, a partir d'ara, el PSC vetllarà també pel patrimoni històric i no haurem de lamentar més pèrdues de refugis –com el de l'antiga pista de handbol o la fàbrica de Can Casanova, perquè va passar per davant l'interès urbanístic..

Estaré amatents a la continuació de la tasca de recuperació dels llocs de la Guerra Civil, com ara els refugis del Lledoner, la fàbrica de Can Muntanyà o el de refugi de l'antic camp d'aterratge a Palou. Ens agrada mirar al passat, per tenir ben present la història. Però sobretot, ens apassiona imaginar-nos un futur ple de bons propòsits i desitjos de pau i solidaritat. Per això, encoratgem l'equip de govern a mantenir-se en aquesta línia i entomar els projectes iniciats per ERC per a recuperar la memòria històrica a la ciutat i el seu patrimoni, per tal que les generacions futures en puguin gaudir.

Isabel Alcalde i Sastre
Oscar Riu i Garcia
Grup municipal d'ERC

Habitatge, dret o quimera?

PP

La forma d'accedir a l'habitatge, lloguer o compra, sempre va acompanyada de l'anomenada "conjuntura econòmica" que fa pujar o baixar el preu d'aquest dret en funció de la situació econòmica marcada pel preu dels diners, l'oferta/demanda, l'atur, i el PIB entre d'altres variables.

El salaris han crescut en deu anys el 30% enfront del 245% d'increment del preu dels pisos, cosa que ha agreujat les minses possibilitats d'accés de bona part de la població.

Per altra part l'elevat i poc competitiu preu del lloguer, sumat amb les dilacions judicials i les poques garanties pel cobrament de les rendes i desperfectes, combinat amb els baixos tipus d'interès, han propiciat que bona part de la població s'arrisqués a comprar per la bonança.

La situació econòmica ha propiciat que l'habitatge es considerés per certs inversors un valor segur i en alça, i s'ha sumat a la demanda interna natural aquella demanda inversora tant interna com la d'inversors i capitals estrangers.

El sòl ha estat un dels elements cabdals i indicadors del preu dels habitatges. Els ajuntaments han venut sòl públic a un preu de mercat, ha estat de fet "la manera de finançar" bona part dels serveis prestats pel món local.

Els indicadors ens han de fer reflexionar. A Catalunya els empresaris promouen el 21, 4% de HPO enfront d'altres CCAA com Madrid que promouen el 62%. Segons el govern el 62% dels catalans que vulguin accedir a un habitatge necessiten ajudes públiques, i hi ha una demanda de 200.000 pisos per col·lectius desfavorits i amb una previsió de 20.000 habitatges/any.

Estem parlant d'unes xifres espectaculars que no es desenvolupen en uns mesos, que suposen un gran esforç econòmic per Catalunya i d'unes previsions que s'incrementen any rere any. Per altra banda, hem de pensar que l'increment de la població immigrant, i el cost econòmic dels serveis socials sobre la nostra economia s'està calculant sobre dades de l'any 1999 fet que ens porta a considerar que les necessitats superen les xifres. Les polítiques han de respondre a les necessitats reals de les persones i l'habitatge és considerat el principal problema pels catalans, dret que ha de ser una realitat i no només una quimera.

M. Àngels Olano
Portaveu del grup municipal PPC

ELS GRUPS MUNICIPALS OPINEN

Ordenances fiscals**CiU**

El Ple de l'Ajuntament de Granollers del dia 30 d'octubre, va aprovar per 14 vots a favor (PSC) i 11 en contra (CIU, PP, ERC) les ordenances fiscals de l'any 2008. El document aprovat és la relació dels serveis que l'Ajuntament posa a l'abast dels ciutadans i les taxes i els preus públics que hem de pagar per gaudir-ne. El partit que governa ens diu que són "unes ordenances fiscals moderades i amb més bonificacions". Però no n'hi ha prou amb això. A CIU, creiem que les ordenances aprovades són un model obsolet, poc treballat, injust, i algunes de les taxes provoquen un greuge comparatiu envers un ampli sector de contribuents de la nostra ciutat. Aquesta afirmació resta confirmada quan comparem les nostres ordenances amb les d'altres poblacions properes geogràficament a Granollers i de característiques semblants. Són diverses, al nostre criteri, les modificacions que s'han de fer, però a tall d'exemple, agafem la taxa per recollida d'escombraries, una de les que paguem tots, tant els particulars com els comerços i els diferents despatxos professionals. L'equip de govern manifesta que el cost envers la recaptació del servei de recollida, tractament i eliminació de les escombraries és deficitari, i aquest dèficit es produeix pel preu que hem de pagar als abocadors. Per això, no entenem per què no incentivem els ciutadans amb bonificacions més pràctiques i importants (10 euros per anar 5 vegades a la deixalleria no és suficient) i continuem any rere any (i ja són molts governats pel PSC, bé amb tripartit, o com ara amb majoria absoluta) fent servir un sistema tan injust que beneficia uns, en perjudici d'altres, sense aplicar una norma tan elemental com "QUI MÉS EMBRUTI MÉS PAGUI". La taxa actual, regula injustament, que la diferència entre un petit bar (Can Ramonet) i un establiment gran (El Viena), sigui només de 86 euros l'any. O que, entre el restaurant més petit i el més gran de la ciutat, només hi hagi 171 euros de diferència. També permet que una clínica dental o veterinària pagui el mateix que l'Hospital de Granollers, o que una petita botiga de mitges del carrer d'Anselm Clavé pagui el mateix que el Zara o bé que posi en el mateix nivell el volum d'escombraries que genera una òptica i el que genera una peixateria, una carnisseria o una fruiteria, etc. Demanem a l'equip de govern que canviï el seu discurs i comenci a treballar per dotar els ciutadans d'unes ordenances més d'acord amb la realitat de Granollers. Els membres del grup municipal de CIU estem preparant unes ordenances fiscals alternatives, més equitatives, que presentarem a la ciutat i oferirem a l'equip de govern per tal d'eliminar les injustícies que les actuals provoquen.

Salvador Pardo i González
Grup municipal de Convergència i Unió

Programa del govern de l'Ajuntament**PSC**

L'alcalde de Granollers, Josep Mayoral, va presentar el Programa d'actuació municipal, per al període 2007-2011. El Programa d'actuació municipal (PAM) defineix els objectius generals, els eixos programàtics i els projectes de ciutat que desenvoluparem durant els propers quatre anys. L'horitzó de l'any 2011 haurem materialitzat un conjunt d'accions que seran fruit de la participació ciutadana i d'una clara estratègia de govern. D'un govern que treballa des de la proximitat, escoltant, parlant i compartint les idees, els suggeriments i les opinions de la ciutadania.

Aquest programa és un full de ruta que l'equip de govern de l'Ajuntament de Granollers seguirà any rere any amb la voluntat de gestionar, impulsar i generar noves oportunitats per a la ciutat i per a la ciutadania, per millorar la qualitat de vida de la ciutadania, per cohesionar més la societat des de l'equitat, per fer créixer l'economia, per millorar el benestar de les persones, per satisfer les necessitats educatives i culturals, per guanyar ocupació.

Volem una ciutat que s'identifiqui en els valors de la justícia, la igualtat, solidaritat, també de la sostenibilitat i en els valors cívics de la convivència, del diàleg i la pau, i amb un govern que promogui polítiques de benestar i de progrés.

El programa de govern està estructurat en 21 projectes de ciutat, que abasten des de les polítiques urbanístiques que tenen la seva concreció en el desenvolupament del Pla d'ordenació urbanística, nous eixos estructurats com el cobriment del ferrocarril o les actuacions a les places i carrers, que donen sentit i relliguen diversos barris de la ciutat fins a l'habitatge de compra o de lloguer com un dret, és per això que s'assumeix el compromís d'iniciar la construcció de 1.200 habitatges amb règims de protecció pública. D'altra banda, les polítiques socials milloraran i dotaran de més serveis sanitaris, de més atenció i cura de les persones amb el clar objectiu de treballar per la igualtat i la cohesió. Respecte les propostes en educació, esports i cultura pensem que hem de donar un pas endavant amb més protagonisme de la societat civil, és a dir, més confiança i coresponsabilitat. El programa de govern s'inscriu en un principi: que totes i cadascuna de les mirades de les granollerines i dels granollerins han de servir per construir un projecte col·lectiu, la nostra ciutat.

Jordi Terrades i Santacreu
Portaveu del PSC a l'Ajuntament

2007

ARTE-FACTO. COMUNICACIÓ VISUAL

els reis de l'orient
porten coses
per a tota la gent

